

Postulaty Konfederacji Lewiatan dotyczące podwyższenia jakości prac legislacyjnych

Jako podmioty bezpośrednie objęte częścią tworzonych przepisów prawa, ale również uczestnicy lub obserwatorzy procesów legislacyjnych w Polsce i Unii Europejskiej, biorący w nim aktywny udział poprzez konsultacje publiczne, dostrzegamy potrzebę zapewnienia wysokiego standardu tworzenia prawa, zarówno pod względem rezultatu, jak i samego procesu. Przejrzystość oraz przewidywalność procesu legislacyjnego mają bezpośrednie przełożenie na jakość i skuteczność samego prawa. Prawo dobre, czyli stabilne, zrozumiałe i takie, które służy rozwiązywaniu realnych, a nie pozornych problemów przy pomocy proporcjonalnych środków, sprzyja łatwości prowadzenia działalności gospodarczej.

Potrzeba poprawy jakości legislacji w Polsce jest dla członków Konfederacji Lewiatan kluczowa, czego wyrazem może być wskazanie na podwyższenie jakości stanowienia prawa na pierwszym miejscu wśród naszych postulatów na nową kadencję Parlamentu. Jak podnosiliśmy¹, za priorytetowe należy uznać:

- wprowadzenie obowiązku prowadzenia przez rząd **przeгляdu i analizy skutków wprowadzanych zmian prawnych** wpływających na prowadzenie działalności gospodarczej, których wyniki powinny być publikowane wraz projektem ustawy/rozporządzenia/założeń tych projektów,
- wprowadzenie **obowiązku konsultowania** z zainteresowanymi podmiotami wszystkich projektów aktów prawnych dotyczących **prawa podatkowego** (niezależnie od wnioskodawcy) z zachowaniem ustawowego **30-dniowego terminu na przedstawienie uwag**,
- obowiązkowy, **co najmniej 6-miesięczny, okres vacatio legis dla uchwalanych przepisów podatkowych**,
- powołanie **rady eksperckiej monitorującej sposób stosowania przepisów prawa podatkowego**. W szczególności zwracanie uwagi czy przepisy stosowane są zgodnie z intencją ustawodawcy, czy nie utrudniają prowadzenia działalności gospodarczej, czy organy podatkowe nie dokonują wykładni rozszerzającej na niekorzyść podatników.

Ponadto za nie mniej istotne uznajemy:

- stosowanie wyżej wskazanych zasad nie tylko do zmian w prawie podatkowym, ale także **w prawie gospodarczym**, w tym w przypadku zapisów mających wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w konkretnych sektorach, bez względu na akt normatywny, do którego są wprowadzane,
- dołączanie do każdego projektu **oceny skutków regulacji (OSR)** ; jej kluczowym elementem powinno być opisanie zakładanych rezultatów w poszczególnych wymiarach, tj. zakres oddziaływania na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość, wpływ na przedsiębiorców i obywateli oraz gospodarstwa domowe; warunkiem koniecznym powinno być przedstawienie analiz i wyliczeń wraz z zastosowaną metodologią
- **przedstawienia planu procesu legislacyjnego, warto, aby taki plan uwzględniał czasochłonność wszystkich etapów, w tym wystarczającego czasu na zapewnienie właściwego dialogu społecznego; bez wątplenia takie działania poprawiłoby przewidywalność procesu dla przedsiębiorców.**

Wprowadzenie tych zmian, a także **wdrożenie reform w zakresie procesu legislacyjnego przewidzianych w KPO**, w tym na poziomie parlamentarnym, to niewątpliwie priorytety. Jednak choć zwiększenie poziomu zaufania przedsiębiorców do działalności prawodawczej

---

¹ <https://lewiatan.org/postulaty/>

wymaga przede wszystkim odwrócenia negatywnych trendów z okresu ostatnich lat, to nie należy zapominać także o wprowadzaniu pozornie drobnych usprawnień. Niewielkie uciążliwości rozpatrywane pojedynczo mogą nie sprawiać wrażenia istotnych. Dopiero gdy spojrzy się na całość procesu legislacyjnego, to wyraźnie widać, że ich suma przyczynia się do znaczącego obniżenia transparentności i efektywności działań prawodawców. W tym wystąpieniu przedstawiamy dodatkowe propozycje zmian, w tym także te bardziej szczegółowe, które odnoszą się do technicznej strony uczestniczenia strony społecznej w procesie legislacyjnym. Warto nadmienić, że część z nich dotyczy rozwinięcia pomysłów przewidzianych w reformie F2.1 w KPO, które nie były wystarczająco ambitne.

Dzięki projektowaniu rozwiązań z myślą o wartościach demokratycznych, czyli z dbałością o jawność, zrozumiałość i otwartość na partycypację zainteresowanych stron, a także poprzez wykorzystanie pełni dobrodziejstw związanych z cyfryzacją i wyjście poza partykularyzmy poszczególnych instytucji, możliwe jest ukształtowanie polskiego procesu legislacyjnego w sposób nie tylko rzetelny, ale wręcz wzorcowy. Celem poniższych postulatów jest przybliżenie naszego kraju do realizacji tego celu, dlatego gorąco zachęcamy do wsłuchania się w głos członków Konfederacji Lewiatan oraz do jak najszybszego podjęcia zdecydowanych działań służących poprawie jakości prawa w Polsce.

Chcemy również zwrócić uwagę na fakt, że efektywność dialogu społecznego, w tym współpracy z interesariuszami w ramach procesu legislacyjnego i prowadzonych konsultacji społecznych jest bardzo silnie uzależniona od osobistego zaangażowania osób decyzyjnych oraz pracowników merytorycznych i operacyjnych. W podobnych procesach legislacyjnych, zarówno w przypadku aktów prawnych procedowanych na poziomie Polski, jak i w procesach legislacyjnych na poziomie UE – obserwujemy bardzo zróżnicowane postawy, transparentność, dostęp do dokumentów, otwartość na dyskusję z interesariuszami itd. – w przypadku poszczególnych resortów wiodących. W tym porównaniu również bardzo pozytywnie wyróżnia się postawa i chęć współpracy Ministerstwa Rozwoju i Technologii, ale w przypadku innych instytucji współpraca i transparentność procesów są bardzo ograniczone. W ocenie Konfederacji Lewiatan uporządkowanie tej strefy również przyczyni się do zwiększenia efektywności procesów legislacyjnych.

1. Tworzenie systemów informacyjnych z punktu widzenia potrzeb i możliwości obywatela

- Widzimy potrzebę dalszych działań z zakresu cyfryzacji systemów informatycznych, nakierowanych na poprawę dostępu do informacji na temat procesów legislacyjnych i tym samym zwiększenie transparentności tych procesów. Kluczem do zmian jest w szczególności **wyjście przez twórców i administratorów systemów informatycznych poza ramy wyznaczone przez perspektywę organów – dysponentów poszczególnych etapów procesu legislacyjnego i zaprojektowanie rozwiązań z punktu widzenia obywatela**, dla którego znalezienie istotnych informacji na temat planowanych zmian w prawie powinno być możliwie proste i intuicyjne.
- Przede wszystkim postulujemy stworzenie **jednego systemu zawierającego informacje na temat prac legislacyjnych**. W pierwszej kolejności powinien on objąć wszystkie procesy stanowienia prawa powszechnie obowiązującego o zasięgu krajowym, z możliwością późniejszego rozszerzenia na procesy stanowienia aktów prawa miejscowego. Obecnie śledzenie procesu wydawania rozporządzeń czy uchwalania uchwał wymaga śledzenia stron RCL, Sejmu, Senatu, Prezydenta RP, a czasem także stron BIP organów centralnych. W praktyce, często najlepszym źródłem bieżącego monitorowania prac legislacyjnych są także komercyjne portale społecznościowe i informacyjne. Stworzenie pojedynczego punktu dostępu do informacji na temat procedowanych zmian w prawie da obywatelom lepszy wgląd w

działania organów. Jego bieżąca, szybka aktualizacja powinna być bezwzględny wymaganiem. Obserwujemy bowiem, że dokumenty z przebiegu prac rządowych bywają publikowane nawet dopiero po uchwaleniu nowych ustaw.

- Niezależnie od powyższego już obecnie:
  - **Na stronach RCL powinny być publikowane informacje na temat prekonsultacji projektów aktów prawnych.** Obecnie informacji na temat tego typu inicjatyw należy szukać na stronach organów centralnych, co ogranicza grono podmiotów, które zabierają głos w ramach takich prekonsultacji.
  - **Projekty aktów i ich kolejne wersje powinny być publikowane tylko na stronach RCL.** Praktyka udostępniania projektów i innych dokumentów z różnych etapów rządowego procesu legislacyjnego na stronach BIP organów jest niezrozumiała biorąc pod uwagę brak aktualizacji tych stron i w ostatnich latach znacznie zmniejszała transparentność procesów.
- Z uwagi na często nieczytelną z punktu widzenia przeciętnego odbiorcy strukturę aktów prawnych, szczególnie sposób formułowania zmian w obowiązujących aktach w sposób uniemożliwiający bez nadmiernego wysiłku ustalenie, czego dotyczy zmiana (np. w sytuacji, gdy akt nowelizujący uchyla konkretny przepis z podaniem jego oznaczenia, ale bez treści), widzimy potrzebę **zapewnienia publicznie dostępnego, darmowego narzędzia, które pozwalałoby nakładać projektowane przepisy na treść zmienianych aktów prawnych.** Na każdym etapie procesu legislacyjnego obywatele powinni móc w sposób łatwy sprawdzić i samodzielnie ocenić, jakie jest faktyczne znaczenie wprowadzanych zmian. Posługiwanie się w tym celu uzasadnieniami projektów wydaje się rozwiązaniem niezasadnym, gdyż nawet jeśli są one na bieżąco aktualizowane, to często są na tyle lakoniczne, że z ich treści nie da się odtworzyć wszystkich skutków, jakie może nieść za sobą konkretna zmiana.
- Do czasu wprowadzenia jednolitego systemu informacyjnego z zakresu legislacji, postulujemy także **unowocześnienie strony RCL**, aby była ona łatwiejsza do korzystania.
- **Format plików** dodawanych na stronę **powinien być ujednoczony** (Jesteśmy przede wszystkim za stosowaniem formatu **ODT (Open Document Text)** który jest otwartym standardem zapisu plików obejmujących pakiet biurowy. Format ten, obok formatu TXT i RTF, jest podstawowym formatem dokumentów tekstowych wykorzystywanych w administracji publicznej. Równocześnie zalecamy równoległe stosowanie kilku formatów w tym .doc oraz edytowalny pdf). Należy unikać publikowania archiwów .zip lub innych. Bezwzględnie powinno się odejść od publikowania wyłącznie skanowanych plików .pdf.
- Użytkownik powinien mieć możliwość ściągnięcia wielu plików jednym kliknięciem, jednak **nie powinien być zmuszony do ściągnięcia archiwum plików**, żeby zapoznać się z treścią konkretnego dokumentu.
- **Nazwy plików powinny być ujednoczone** według konkretnego wzoru (tak aby czytający nie musiał wejść w plik, żeby dowiedzieć się, kto jest jego adresatem, czy kiedy był wysłany)
- **Publikacja wszystkich dokumentów powinna następować terminowo i w jednym miejscu.** Wielokrotnie zdarzało się, że pliki np. z uwagami z konsultacji publicznych były dodawane etapami, co mogło wprowadzać użytkownika w błąd. Ponadto bardzo często pliki były dodawane już po zakończeniu danego etapu procesu legislacyjnego,

a nawet uzupełniane już po uchwaleniu przepisów, co istotnie ograniczało prawo obywateli do kontroli działalności prawodawczej organów.

- Strona RCL powinna umożliwiać użytkownikom **automatyczne sortowanie projektów według kategorii „zmodyfikowane”** od najnowszych do najstarszych bez konieczności dwukrotnego klikania w odpowiednią zakładkę. W obecnym kształcie strony śledzenie ostatnio wprowadzanych zmian wymaga nie tylko modyfikacji ustawień, ale także samej wiedzy na temat tego, jak działa strona RCL, co części osób może ograniczać dostęp do istotnych dla nich informacji.
- Stworzenie i udostępnienie publicznie API do strony kumulującej wszelkie procesy legislacyjne tak, by można było zasysać cały proces do dowolnego narzędzia informatycznego lub na stronę internetową innych podmiotów lub integrować z innymi usługami oraz stworzenie aplikacji mobilnej na smartfony oraz tablety, która łatwo pozwalałaby używać tego narzędzia.

2. Rezygnacja ze zbędnych procesów legislacyjnych

- **Derogowanie aktów wykonawczych powinno następować jedynie wtedy, gdy jest to obiektywnie konieczne.** Zgodnie z zasadą lepszego stanowienia prawa, nowe przepisy powinny być tworzone tylko wtedy, gdy to konieczne i powinny stanowić wartość dodaną - dla społeczeństwa, kraju, środowiska, zdrowia, określonych interesariuszy itd.
- Dostosowywanie rozporządzeń do nowych wymagań ustawowych poprzez nowelizację zamiast przyjmowania nowego aktu zapewni większą stabilność prawa, odciążą administrację poprzez ograniczenie zbędnych procesów legislacyjnych i skierowanie uwagi na zmiany faktycznie związane ze zmianą przepisów na poziomie ustawowym.
- Za negatywny przykład z ostatnich lat uznać można konieczność zastąpienia wszystkich rozporządzeń techniczno-budowlanych wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 i 3 Prawa budowlanego z uwagi na art. 66 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, pomimo że, jak się okazuje w praktyce, większość dotychczasowych aktów wykonawczych nie wymagała dostosowania do nowych warunków określonych tą ustawą. Warto nadmienić, że wyzwanie związane z zastąpieniem dotychczasowych aktów przerosło administrację, gdyż większość procesów nie zakończyła się w przewidzianym pierwotnie terminie (36 miesięcy od wejścia w życie ustawy), co wiązało się z koniecznością jego wydłużenia (do 60 miesięcy). Z punktu widzenia przedsiębiorców taki stan jest niekorzystny ze względu na brak pewności co do czasowego horyzontu obowiązujących ich wymogów. Pośpiech administracji próbującej zdążyć przed utratą mocy przez wcześniejsze przepisy może przekładać się na krótkie okresy *vacatio legis*, a konsekwencje tego zjawiska ostatecznie spadają na inwestorów. Analiza faktycznej konieczności zmiany rozporządzeń w sytuacji zmieniającego się upoważnienia powinna być więc dokonywana na zdecydowanie wyższym poziomie szczegółowości.
- Kolejnym przykładem jest rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia ze środków Funduszu Szerokopasmowego wydawane na podstawie art. 16a ust. 9 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Na mocy art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych rozporządzenie z dnia 13 kwietnia 2021 r. utraciło moc z dniem 22 października 2023 r., a minister właściwy do spraw informatyzacji nie wydał do tego czasu nowego aktu, a to w praktyce uniemożliwiło udzielanie wsparcia ze środków Funduszu. Nastąpiło to mimo, że samo

rozporządzenie było dostosowane merytorycznie do zmienionego upoważnienia. Co ważne, w tym przypadku także derogowanie dotychczasowego aktu nie było niezbędne, a wprowadzenie zmian wynikających z ustawy z dnia 15 września 2022 r. mogło odbyć się w drodze nowelizacji.

3. Uzasadnianie poprawek wprowadzanych na poziomie Parlamentu

- **Uzasadnienie projektu powinno stanowić integralną część aktu prawnego i być aktualizowane do końca procesu.** Aktualnie ostatnia wersja uzasadnienia dotyczy projektu przedkładanego do Sejmu, a nie uwzględnia późniejszych zmian – będących w przedmiocie lub faktycznie poza przedmiotem przedłożenia. Część projektu może więc nie posiadać pisemnego uzasadnienia co utrudnia późniejsze stosowanie przepisów. Publikowanie poprawek poselskich z prac komisji w I czytaniu oraz poprawek klubowych z 2 czytania w całości (z uzasadnieniem), w obu izbach Parlamentu, sprzyjałyby przejrzystości procesu i motywacji proponowanych zmian.

4. Lepsze przygotowanie na kryzysy

- Państwo powinno być lepiej przygotowane na sytuacje kryzysowe, wymagające szybkiego reagowania poprzez legislację. Postulujemy **opracowanie legislacyjnego protokołu kryzysowego**, który określałby m.in. zasady współpracy z partnerami społecznymi w sytuacjach nagłych, bazując na doświadczeniach zdobytych zarówno przy wybuchu pandemii COVID, jak i przy napaści Rosji na Ukrainę. Aktualne rozwiązania pozwalające na stosowanie trybu pilnego do faktycznie bardzo szerokiego zakresu spraw powodowało w praktyce, że jakiegokolwiek konsultacje publiczne były wykluczane. W efekcie istotna część rozwiązań okazywała się błędna lub niepełna, a więc jako nieskuteczna musiała być nowelizowana (pomijając już negatywny wpływ na warunki prowadzenia działalności gospodarczej).
- Jednocześnie podkreślamy, że niezbędna elastyczność organów państwa we wprowadzaniu rozwiązań prawnych adresujących sytuacje kryzysowe musi znajdować swoje możliwie precyzyjne ograniczenia. W żadnym przypadku uzasadnieniem nie powinno być adresowanie problemów wynikających z braku długofalowego planowania prac, opóźnień po stronie organów i innych „pilnych okoliczności”.

5. Stworzenie systemu rzetelnej oceny skutków regulacji ex ante

Brak rzetelnej oceny skutków wprowadzanych rozwiązań prawnych jest od lat największą bolączką polskiego systemu legislacyjnego. Mimo podejmowanych niekiedy prób i istniejących w tym zakresie wytycznych czy przepisów prawa, przedstawiane i uchwalane projekty jedynie wyjątkowo posiadają prawdziwą analizę ich skutków dla adresatów. Ustawy zazwyczaj uzasadniane są jedynie opisem rzekomej konieczności ich wprowadzenia i projektodawcy nawet nie próbując oszacować skutków ekonomicznych danego rozwiązania, zarówno tych bezpośrednich, jak i pośrednich (np. kosztów wdrożenia, zmian w systemach informacyjnych, niezbędnych szkoleń itd.). Brak jest oczywiście też przedstawienia rozwiązań alternatywnych.

Nie są w praktyce stosowane żadne standardy i nie można też się dziwić, gdyż urzędnicy nie mają do dyspozycji ani narzędzi analitycznych, ani ekspertów ani systemu pomocy w sporządzaniu naprawdę rzetelnych analiz ekonomicznych skutków wejścia w życie danego rozwiązania.

Sytuacja ta prowadzi do tworzenia prawa życzeniowego, nie opartego na faktach, a co gorsza wystawia cały proces na niebezpieczeństwo niefrasobliwego poddawania się

wpływom grup nacisku, które mogą wprowadzać szkodliwe zmiany do projektów bez konieczności tłumaczenia się z ekonomicznych kosztów postulowanych zmian.

Bez systemu obowiązkowego tworzenia rzetelnych OSR, szczególnie w przypadku projektów obciążających przedsiębiorców nowymi opłatami czy obowiązkami, nie będzie w Polsce tworzone rozsądne i skuteczne prawo gospodarcze, a proces legislacyjny będzie podlegał dalszemu wynaturzeniu.

6. Zapewnienie stronie społecznej szerszego dostępu do procesu tworzenia prawa

- Postulujemy wprowadzenie jako zasady **organizacji spotkań konsultacyjnych** w przypadku zgłoszenia w toku konsultacji lub opiniowania uwag lub propozycji, **również w sytuacjach, gdy zgłoszone uwagi zostały uwzględnione**. Uwzględnienie bowiem postulatów określonych organizacjami nie musi oznaczać istnienia konsensu wśród partnerów rynkowych.
- Apelujemy rozszerzenie możliwości przeprowadzania wysłuchania publicznego projektu ustawy w sposób analogiczny do wysłuchania publicznego projektu rozporządzenia – na etapie prac rządowych, a nawet na etapie opracowywania założeń. Materiały publikowane po zakończeniu wysłuchania publicznego powinny być jawne, powszechnie dostępne i zawierać merytoryczne odniesienie się autora projektu (ministerstwa/urzędu). Wysłuchanie publiczne lub podobnego rodzaju spotkanie konsultacyjne z szerokim gronem interesariuszy projektu powinno być obowiązkowe przy projektach, które będą istotnie oddziaływać na prowadzenie działalności gospodarczej w danej dziedzinie.
- Wnosimy o zapewnienie **czynnika społecznego na posiedzeniach komitetów**, o ile przedmiotem prac nie są projekty wymagające wymiany pomiędzy uczestnikami informacji niejawnych. Obecnie pomiędzy etapem konsultacji a wydaniem rozporządzenia czy też skierowaniem projektu do Sejmu nie ma miejsca na bieżącą kontrolę społeczną, szczególnie że dokumenty często są publikowane z opóźnieniem. Sama możliwość uczestniczenia przez przedstawicieli zainteresowanych organizacji społecznych w posiedzeniach, nawet bez prawa głosu, mogłoby zwiększyć poziom kontroli nad procesem i umożliwić szybką reakcję strony społecznej w przypadku, gdyby w dyskutowanych projektach pojawiły się oczywiste błędy czy gdyby projekt ewoluował w kierunku znacznie odbiegającym od treści projektu poddanego konsultacjom. Postulujemy również stworzenie portali internetowych dla wszystkich komitetów na wzór portalu istniejącego dla Komitetu Rady Ministrów ds. Cyfryzacji.
- Postulujemy przywrócenie **szerszego stosowania założeń projektów**, jako narzędzia budowania długofalowego dialogu nt. zmian otoczenia prawnego i regulacyjnego.

7. Bardziej przewidywalne ramy czasowe inicjatyw prawodawczych

Wnosimy o **wcześniejsze informowanie o planowanym kierowaniu do konsultacji publicznych projektów aktu prawnego**.

- **Informacja o planowanym skierowaniu** powinna być dostępna np. na stronie RCL lub wynikać z wykazu prac RM. Jedyną informacją, która jest dostępna teraz, to planowane przyjęcie projektu przez Radę Ministrów w danym kwartale. Doprecyzowanie powinno dotyczyć co najmniej tygodnia, w którym takie skierowanie ma mieć miejsce.
- Projekty aktów prawnych powinny być kierowane do konsultacji publicznych **maksymalnie raz dziennie, przed południem, o określonej godzinie (np. o 10:00)**. Kierowanie projektów do konsultacji później sprawia, iż realnie skraca się

termin konsultacji i wzrasta obciążenie podmiotów prywatnych na bieżąco śledzących działania legislacyjne rządu.

- Docelowo postulujemy, by w przypadkach innych niż pilne, **konsultacje publiczne rozpoczynane były periodycznie w góry przewidzianych dniach**, np. raz na tydzień we wtorki, według z góry ustalonego harmonogramu.
- Publikacja aktów prawnych w Dzienniku Ustaw ma dzisiaj miejsce zazwyczaj raz dziennie, ale późnym popołudniem (zazwyczaj są to godziny w okolicach 18:00). Postulujemy, aby **ogłoszenie w Dz.U. odbywało się w godzinach porannych**, co jest szczególnie istotne przy projektach z krótkim terminem wejścia w życie.

8. Jakość projektów aktów wykonawczych

- Zdecydowanej poprawy wymaga **jakość projektów rozporządzeń kierowanych do Rady Ministrów na etapie prac nad nowymi przepisami ustawowymi**. W istotnej części akty te przygotowywane są tylko w celu spełnienia formalnego wymogu przekazania projektów rozporządzeń i mają niewiele wspólnego z przyszłymi, faktycznie procedowanymi projektami rozporządzeń. W praktyce, często to rozporządzenia określają faktyczną treść normy prawnej i jako takie powinny stanowić istotny element debaty w ramach procedury legislacyjnej projektów ustaw, w formie jak najbardziej zbliżonej do ostatecznej (przyjmowanej w odrębnej procedurze).
- Wyjątkiem mogłyby być jedynie przypadki np. rozporządzeń fakultatywnych lub rozporządzeń, których treść będzie mogła zostać ustalona dopiero po pewnym okresie funkcjonowania nowej ustawy.

9. Legislacja europejska

- Uruchomienie **krajowego portalu gromadzącego i udostępniającego informacje o unijnych inicjatywach legislacyjnych** mogłoby poprawić świadomość społeczeństwa na temat unijnego procesu prawodawczego. Ta inicjatywa służyłaby zwiększeniu poziomu partycypacji obywateli, co z kolei dałoby rządowi impuls do bardziej aktywnej ochrony polskich interesów w ramach prac nad europejskimi aktami.
- Dodanie na RCL informacji o aktach prawa wtórnego UE, które Polska powinna implementować, wraz z terminami implementacji, wskazaniem jakie ustawy i rozporządzenia muszą zostać w związku z tym zmienione oraz założeniami merytorycznymi planowanych zmian.
- Transparentność dot. kształtowania stanowiska polskiego rządu do projektów europejskich aktów normatywnych i zapewnienie udziału strony społecznej w ich kształtowaniu.
- Wypracowanie modelu wymiany informacji pomiędzy przedstawicielami polskiego rządu a stroną społeczną o pracach grup roboczych w Radzie. Często zdarza się tak, że strona społeczna dowiadyuje się postfactum o decyzjach jakie zapadły na poziomie grup roboczych tuż przed podjęciem decyzji przez Radę Unii Europejskiej bez możliwości podzielenia się informacjami o skutkach podjętych decyzji.
- Szerszy udział w konsultacjach projektów prawa UE już na wczesnym etapie i pozyskiwanie informacji w tym zakresie od administracji publicznej w większym wyprzedzeniu.